

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Vel obligationem remutuandi, vendendi, Agros colendi, &c. parag. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

a Delugo
d. 2. §. de
Iust. nu.
195.

Dixi ex *Filiatio*, nam Delugo *propen-*
der ad dicendum, (licet denique se remittat
intentioni Mutuantium, & consuetudini)
propendet, inquam, ad dicendum, quando
bona fide Ministri Montis exigunt tria verbi
gratia pro centum, putantes hoc sufficere, pos-
se id, quod fortè superest, retineri absolute
pro Monte: sicuti, si fortè non sufficerent, ip-
se Mons damnus pateretur, nec à Mutuata-
riis illud refarciendum postulare: tunc e-
nim, id est, initio Mutui, fuit par utriusque,
Montis scilicet, & Mutuatarii periculum, si-
cuti supra in simili dictum est de ludo for-
tis, ergo eorundem erit, siue emolumentum,
siue detrimentum.

CAPUT IV.

Casus in Mutuo Usuram certò con-
tinentes.

§. I.

*Exigere in Mutuo benevolentiam ex
Iustitia.*

1. **C**um possim, ut capite præcedente §.
secundo diximus, à Mutuatario ex-
igere gratitudinem, benevolentiam,
Amorem, quæro hic, an possim hæc exigere
quasi debita ex Iustitia.

2. Respondeo, nequaquam, sed solum, si-
cuti ibi diximus, tanquam congruentia, &
cum libertate Mutuatarii. Ratio est manife-
sta, quia, si exigeres amorem ex Iustitia, exi-
geres plus quàm tibi à Mutuatario debetur,
ab ipso enim debetur tantummodo ex con-
yenientia. Lege Valentiam, b

b Valent.
To. 3. disp.
5 q. 2. p. 2

§. II.

*Exigere tanquam ex Iustitia in Mutuo obliga-
tionem remutuandi, siue iudicandi, vendendi,
Agros colendi, &c.*

1. **S**iquis Mutuet alteri cum pacto, ut Mu-
tuatarius teneatur remutuare Mutuanti,
quando is indigerit.

2. Si cum pacto, ut Mutuatarius mihi, in
aliquo negotio, vel alteri meo amico fideju-
beat.

3. Si cum pacto, ut idem Mutuatarius ali-
quod iter suscipiat, vel aliquod opus in me-
um obsequium faciat, puta, medendi, docen-
di, vendendi, advocandi, agros meos suo tem-
pore colendi, &c.

4. Si cum pacto, ut idem conferat mihi
Mutuanti, vel amico aliquod officium tem-
porale, vel aliquod Beneficium Ecclesiasti-
cum.

5. Si cum pacto, ut idem Mutuatarius ex-
hibeat mihi Mutuanti, vel alteri munus, quod
vocant à lingua, quale est alloqui Principem,
Judicem, &c. Vel ab obsequio, quale est co-
mitari me Mutuantem, vel meam uxorem, fi-
lios, &c. Vel à manu, quale est aliquid mihi
Mutuanti, vel suis elargiri.

6. Si cum pacto, ut ipse Mutuatarius fre-
quenter officinam, vel scholam, vel Molen-
dinum Mutuantis.

7. Si quis, inquam, cum aliquo ex his pa-
ctis, ea ex Iustitia requirendo, mutuet, Usu-
rarius clarè est. Ratio ducitur ex dictis, quia
hæc sunt gravamina ultra, seu præter mu-
tuum, suntque obligationes civiles, sanè pre-
tio æstimabiles. Hæc sparsim habes apud Do-
ctores, apud quos invenies, an officium tem-
porale, & Beneficium Ecclesiasticum, si sic
acquiruntur, validè acquirantur? & an sal-
tem sint renuntianda; & denique, an fructus
ex illis percepti sint restituendi? præsertim in
Beneficio Ecclesiastico, ubi, sic, interveniret
Simonia, quæ omnem collationem invalidat
cum onere restituendi. Hæc autem solum
in nullo, nam cæterum pertinent ad alias mat-
rias.

8. Dixi tamen (requirendo ex Iustitia)
nam, si solum, & sincerè sine pallio Usuræ
hæc requirantur, immò, & ad illa excitet Mu-
tuans Mutuatarium, tanquam rememorando
id, quod de jure naturæ est, nempe congruen-
tiam ex gratitudine, non erit Usura, ut ex præ-
ced. §. constat.

9. Huc pertinet sequens contrahendi mo-
dus, quo sic dicas: *Mutuabo interim, dum fre-
quentabis meum Molendinum, vel quid simile
facies: at, quando desieris hæc præstare, tenearis
mihi Mutuum reddere.* Quæro enim, an hæc sit
Usura?

Respondeo. Molina, c & Less. d aliique, li-
cet fateantur, periculum maximum esse, ne
illa pallietur, tamen in rigore, si sine furo,
& fallacia fiat, Usuram non esse, putant.

Ratio

Ratio est, quia nihil sic requiritur, tanquam ex Justitia.

10. Confirmant Primò, Nam sic, nullum onus Mutuatario imponitur, nec ei libertas adimitur, sed potestati ejus relinquitur, si velit, vel nolit, meum Molendinum v. g. frequentare.

11. Confirmant Secundò, quia licite possum desinere tibi Beneficium conferre, quando tu mihi desinis benefacere, nec ulla est injustitia in me, si nolim perseverare in Beneficio mutuandi, quando tu recusas mihi aliud conferre Beneficium: tunc enim merito possum, te, tanquam ingratum, excludere, & gratitudinem, tanquam conditionem, requirere, non tanquam pretium. Sed huic doctrinæ ne acquiescas, sicuti nec acquiescam ego c. s. §. 4. nu. 4.

§. III.

Exigere in Mutuo obligationem reddendi pecuniam in frumento, &c. ubi remissivè de contractu ad Metam.

1. Rustico mutuavi pecuniam, cum pacto, ut teneretur eam solvere tempore Messis, in frumento, oleo, vino, aliisve fructibus, justo quidem precio, puta, quo tunc hi fructus valebunt, summe Usurarius? Respondeo, affirmative, a quia addis novum gravamen, mutuam enim pecuniam requirit, ut solvatur pecunia, tu verò obligas, ut detur frumentum, &c.

2. Objicies. At hic modus contrahendi est valde frequens in utraque Sicilia.

Respondeo. Nego, hunc modum esse in Sicilia frequentem. Ajo enim alium contractum esse illum, qui in Sicilia frequens est, quique vocatur, *Contractus ad Metam*, quo scilicet aliquis emit nunc hyeme frumentum, quod tunc aestate consignandum, eo pretio, quod tunc determinabitur à Magistratu, de quo contractu per aliam occasionem nos habebimus egimus. Unde hic advertis id, quod nimis læpè notant Doctores, & iterum ego mox notabo §. 4. à num. 11. eandem negotiationem, quæ Usurario fit modo, posse alio modo ab usura omnino liberari. Id, quod patet in negotiatione, de qua loquimur; Nam, si mutuas pecuniam, cum pacto, ut tibi restitatur frumentum, qui est casus

Tamburinus de Sacramentis.

propositus num. 1. est usura propter rationem dictam, at si eandem pecuniam non mutues, sed rustico solvas in pretium frumenti, quod tibi vendit, consignandum suo tempore, juxta leges dicti contractus ad Metam, usura non est, sed licitum lucrum, de quo contractu, ut dixi, à nobis pluribus loco citato disputatum est.

§. IV.

Exigere in Mutuo obligationem exigendi debita Mutuanti, vel obligationem acceptandi, vel solvendi partem debiti in alia re vel similitum.

1. Si alteri mutues cum pacto, ut isteneatur cum suo notabili opere, ac labore exigere à tuo aliquo debitore id, quod ejusmodi debitor debet, usura est, & multò magis, si cogas Mutuatum, ut id faciat cum suis expensis.

2. Si cum pacto, ut Mutuarius partem Mutui accipiat in pecunia, & alteram in debito, quod difficile recuperari potest, usura est.

3. Si mutues v. g. centum, cum pacto, ut Mutuarius quinquaginta accipiat in pecunia, & quinquaginta in alia merce, v. g. Vino, Frumento, Vestè, & simili non facilè vendenda, Usura est.

4. Si mutues hic Panormi, Vinum, Oleum, &c. cum pacto, ut reddas alibi v. g. contractibus Neapoli, ubi æqualiter valet, sed transportatio tibi sit gravaminis, usura est.

5. Si mutues vinum, oleum, &c. hic in man. c. Panormi cum pacto, ut reddas alibi, ubi pluris valet, multo magis usura est. Quod si Mutuarius indigeret frumento in alio loco, & tu illud frumentum, quod ibi fortasse habes, mutuares ibidem, cum pacto, ut hic redderet, excusaberis ab usura, quia tunc perinde est, ac si tu illud frumentum illuc transportares in commodum Mutuarii, & ille inde transportaret huc in tui commodum, atque adeo esset æqualis commutatio gravaminum.

6. Si mutues vinum, v. g. cum pacto, ut tibi reddatur vinum Chium, vinum Falernum, vel etiam vinum ejusdem qualitatis, sed determinatè hujus Regionis, & non alterius, quod parare difficile sit, Mutuanti, Usura est.